

KONTROLA WOJEWODY W DPS-IE

DO ZADAŃ WOJEWODY NALEŻY KONTROLOWANIE, OCENIANIE, KOORDYNOWANIE I NADZOROWANIE DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDU I INNYCH PODMIOTÓW W DZIEDZINIE POMOCY SPOŁECZNEJ. WOJEWODA MA PRAWO SKONTROLOWAĆ KAŻDY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ Z SIEDMIODNIOWYM WYPRZEDZENIEM. NIE DOTYCZY TO KONTROLI DORAŻNEJ, KTÓRA MOŻE ZOSTAĆ PRZEPROWADZONA BEZ WCZEŚNIEJSZEGO POWIADOMIENIA.

Michał Łyszczarz

Uprawnienia kontrolne i nadzorcze wojewody wynikają z funkcji, jaką przyznają mu samorządowe ustawy ustrojowe. Na ich podstawie wojewoda jest bowiem organem nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, a z tą rolą korespondują uprawnienia przyznane mu przez *Ustawę o pomocy społecznej*. W szczególności jego zadaniem jest kontrolowanie, ocenianie, koordynowanie i nadzorowanie działalności samorządu i innych podmiotów w dziedzinie pomocy społecznej (patrz: I. Sierpowska, *Pomoc społeczna. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2014). W ramach posiadanych uprawnień wojewoda bada jakość działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, standard świadczonych przez nie usług oraz kwalifikacje ich pracowników.

Uprawnienia kontrolne wojewody nie są oczywiście ukierunkowane wyłącznie na działalność domów pomocy społecznej – oprócz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej kontroli w zakresie obejmującym działalność związaną z pomocą społeczną podlegają również organy samorządu terytorialnego, urząd gminy, starostwo powiatowe i urząd marszałkowski. Poniżej zostanie omówiona kontrola przeprowadzana w DPS-ach.

UPRAWNIENIA KONTROLNE I RODZAJE KONTROLI

Rodzaje kontroli określa § 4 *Rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej*. Zgodnie z tą regulacją czynności z zakresu kontroli wykonują zespoły inspektorów w ramach:

- » kontroli kompleksowych,
- » kontroli problemowych,
- » kontroli doraźnych,
- » kontroli sprawdzających.

Zakres **kontroli kompleksowej** obejmuje wszystkie sfery organizacji i funkcjonowania jednostki podlegającej kontroli, które wiążą się z realizacją zadania określonego w *Ustawie o pomocy społecznej*. Kontrole kompleksowe przeprowadzane są nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli, nie mogą zatem odbywać się w sposób nieplanowany, ponieważ plan kontroli opracowuje zespół inspektorów, a zatwierdza go dyrektor właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego. Z kolei **kontrola problemowa** polega na sprawdzaniu wybranych sfer organizacji i funkcjonowania jednostki wiążących się z realizacją zadania określonego w *Ustawie*. Przeprowadza

się ją według planu kontroli, przy czym nie ma wymogu, aby była ona przeprowadzana nie rzadziej niż raz na trzy lata, więc przerwy między tego rodzaju kontrolami mogą być dłuższe. Celem **kontroli doraźnej** jest zbadanie prawidłowości organizacji i funkcjonowania jednostki podlegającej kontroli w określonym zakresie. Podstawą jej prowadzenia mogą być informa-

- » wzywania i przesłuchiwanie świadków,
  - » zwrócenia się o wydanie opinii biegłych i specjalistów z zakresu pomocy społecznej.
- Na podstawie art. 127 *Ustawy* przywołane czynności w imieniu i z upoważnienia wojewody przeprowadza zespół pracowników komórki organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej właściwego do spraw pomocy

---

Kontrole kompleksowe przeprowadzane są nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli.

---

cje uzyskane przez właściwy do spraw pomocy społecznej wydział urzędu wojewódzkiego, które dotyczą nieprawidłowości w organizacji i funkcjonowaniu danej jednostki. Taka kontrola może być prowadzona w każdym czasie i z uwagi na swój doraźny charakter nie jest uwidaczniana w planie kontroli. Ostatni typ kontroli, czyli **kontrola sprawdzająca**, jest przeprowadzana w celu sprawdzenia i zbadania, czy i w jakim zakresie są zrealizowane zalecenia pokontrolne.

Na podstawie art. 126 *Ustawy o pomocy społecznej* wojewoda w związku z przeprowadzaniem postępowaniem kontrolnym ma prawo:

- » żądania informacji, dokumentów i danych niezbędnych do sprawowania nadzoru i kontroli,
- » swobodnego wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń DPS-u,
- » przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem,
- » żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej i pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli,

społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w składzie co najmniej dwóch osób (zwany „zespołem inspektorów”). Zespół inspektorów, przeprowadzając czynności kontrolne, jest zobowiązany do okazania legitymacji służbowych oraz imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wskazującego jednostkę organizacyjną pomocy społecznej.

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 9 *Rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej*, zawiera:

- » oznaczenie organu, który wystawia upoważnienie,
- » datę i miejsce wystawienia upoważnienia,
- » wskazanie podstawy prawnej do przeprowadzenia kontroli,
- » imiona i nazwiska inspektorów oraz rodzaje i numery dokumentów potwierdzających tożsamość inspektorów, a także wskazanie inspektora kierującego zespołem,
- » nazwę jednostki podlegającej kontroli,
- » zakres kontroli oraz miejsce przeprowadzania kontroli,
- » przewidywany termin, w którym przeprowadzane będą czynności kontrolne,